Vrijdag 9 October 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3723

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm. Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 58

Grote luchtaanvallen op Duitse gebieden.

Talbare toestellen zwermen over het Kanaal.

Noordamerikaanse Vliegende Forten bombarderen Noord-Frankrijk.

Wendell Willkie aan het Chinese front.

Engeland dreigt met represailles tegen Duitse gevangenen.

Italianen gaan ook maatregelen treffen.

Duitse aanvallen op Stalingrad lopen dood.

EEN BOMBARDEMENTEN IN DE NACHT.

...slechte weer boven het vasteland ...ette de Royal Airforce om in ...lopen nacht Duitse objecten ...vallen (Londen, (AP) 9.10).

DAGLICHTAANVALLEN OP DUITSLAND.

...Duits communiqué deelde mede, ...de vroege morgenuren verschil... „vijandelijke" vliegtuigen over ...lijke Duitse gebieden vlogen. ...werd toegevoegd, dat een ...aantal bommen werd geworpen, ...en schade veroorzaakten (Berlijn, 9.10).

AANVALLEN OP NOORD-FRANKRIJK.

...Noordamerikaanse Vliegende Forten ...mede escaders van de Royal ...en de Geallieerden vielen heden... vijandelijke fabrieken in ...Frankrijk aan in een opzienbarende ...ting van het lucht-offensief. Officieel werd onthuld, dat de operaties ...te schaal werden uitgevoerd nadat ...wonen van een groot gebied aan ...oostelijke kust vertelden zoveel ...te hebben zien passeren, ...ze de lucht boven dat gebied ...te vullen (Londen, (AP) 9.10).

GEALLIEERDE VLIEGTUIGEN ZWERMEN OVER HET KANAAL.

...en Noordamerikaanse vliegtuigen ...zwermden hedenmorgen over ...Kanaal. Klaarblijkelijk voerden zij ...aanvallen uit op de door de ...bezette kust van het vasteland. ...De correspondent van de Associated Press aan de Zuidoostelijke ...kust rapporteerde, dat kort voor het ...uur een grote strijdmacht van ...tuigen, welke het land in vloog ...overzijde van de Straat van ...een grote opwinding veroorzaakte ...districten aan de Zuidoostelijke ...De vliegtuigen werden geïdentificeerd als gevechtsvliegtuigen van het ...Noordamerikaanse leger. Waarnemers ...dat enige tijd lang de lucht ...de zee gevuld was met vliegtuigen die terugkeerden op wat uitgevluchten schenen te zijn over de ...van Frankrijk, België en Nederland. Een formatie van bommenwerpers, welke waarschijnlijk Vliegende Forten waren, kwamen ook aanzetten en Spitfires droegen bij aan de formele reeks van vliegtuigen. Hoog boven het Kanaal, tussen Calais en ...vlogen andere vliegtuigen op een hoogte van ongeveer 30.000 voet die slierten van gecondenseerde ...achterlieten. Het grootste aantal ...vliegtuigen en gevechtsbommenwerpers, dat sedert maanden was gepasseerde over een ander gedeelte van de Zuidoostelijke kust. Deze ...vlogen in de richting van de ...de bommenwerpers hadden een escorte van Spitfires en Hurricanes (Londen, (AP) 9.10).

WILLKIE AAN HET CHINESE FRONT.

Wendell Willkie, die aan het front aan de Gele rivier rondgaat, ontkwam ...wondingen toen 4 Japanse granaten ontploften in de nabijheid van de ...sen, waarover hij en ...zelschap per handwagen reisde. Tevoren miste Willkie slechts ...uren een hevige Japanse ...aanval op Loyan, waarbij vijandelijke vliegtuigen een blauwe spoorwagen met machinegeweren beschoten. Die eender is als de speciale wagen, waarin hij een deel van zijn ...tocht naar het front aflegde. 35 Vliegtuigen namen deel aan de aanval op ...de hevigste aanval was, die sedert vele maanden in Noord-China werd uitgevoerd. 6 Personen werden gedood door de aanvallende vliegtuigen.

Willkie was toen 210 kilometer ver in de loopgraven aan het front. (Met het Chinese leger in Noord-China, (AP) 9.10).

HET KETENEN DER GEVANGENEN.

Het Britse Departement van Oorlog gaf het volgende communiqué uit:

„Nu de Duitse Regering de onwettige maatregel heeft toegepast, waarmede gedreigd werd in haar communiqué's, maakt het Departement van Oorlog het volgende bekend. Tenzij de Duitse Regering de boeien der gevangenen, die te Dieppe werden genomen, slaakt, zal een gelijk aantal Duitse gevangenen worden vastgebonden met ingang van Zaterdag 12 uur" (Londen, (AP) 8.10).

EEN DUITSE BEDREIGING.

Het Duitse Hoofdcommando maakte bekend, dat men 107 Britse officieren en 1269 onder-officieren en soldaten gisteren heeft doen binden. Tevens werd gedreigd, dat, indien de Britten hun bekend gemaakte bedoelingen ten uitvoer brengen om tegenmaatregelen te nemen tegen een gelijk aantal Duitsers, driemaal zoveel Britten morgen met het middaguur zullen worden geboeid (Berlijn, (AP) 9.10).

EEN ITALIAANSE BEKENDMAKING.

De radio van Rome zond het volgende uit: „Bij de vijandelijke aanvallen op Tobruk vonden wij een document, hetwelk verklaarde, dat alle Italianen in een bepaalde sector moesten worden gedood. Er was geen onderscheid. Het was een order voor de volledige onderwerping van den vijand. Onze meer dan wettige represailles zijn alzo onvermijdelijk gemaakt" (Londen, (AP) 9.10).

GAAN DE NAZIES DENEMARKEN OVERNEMEN?

Gladwin Hill seint uit Londen:

„De tekenen dat Duitsland op het punt staat om Denemarken over te nemen, namen toe met berichten uit Stockholm, dat het Gestapo-hoofd voor Denemarken, genaamd Kanstein, naar Berlijn is gegaan om Rijkscommissaris te worden en de volledige samenwerking met de nazies in te voeren in het bezette Koninkrijk. Men zeide, dat het program van samenwerking, dat door de nazies verlangd wordt, een Deense oorlogsverklaring aan Rusland omvat.

Scandinavische kringen in Londen beschouwen Maandag — wanneer het tijd is voor het vrijwillige nazie-corps om naar het Russisch front terug te keren — als de critieke dag. Zij zeiden, dat het corps in Denemarken zou kunnen worden gehouden om te helpen aan de nazificering van het land (Londen, (AP) 8.10).

15 PERSONEN TE TRONDHEIM GEËXECUTEERD.

De radio van Oslo, welke onder Duits toezicht staat, deelde mede, dat nog 15 personen te Trondheim zijn geëxecuteerd. Het aantal executies bereikte alzo binnen twee dagen een totaal van 25. 2 Andere personen werden veroordeeld tot 10 jaren dwangarbeid. Het Duitse Politiehoofd in Noorwegen zeide, dat het vonnis werd uitgesproken onder de bepalingen van de staat van beleg (Londen, (AP) 8.10).

NOG 9 NOREN DOODGESCHOTEN.

De radio van Oslo, welke onder Duits toezicht staat, deelde mede, dat nog 9 Noren door de Duitsers zijn geëxecuteerd in het gebied van Trondheim. Hierdoor wordt het totaal van drie dagen gebracht op 34 (Londen, (AP) 8.10).

SERBISCHE NAZIE-PRESIDENT AFGETREDEN.

Een bericht uit Budapest van het Zwitserse Telegraafagentschap zeide, dat Maarschalk Milan Nedic, de president van de Serbische Raad, welke na de Duitse invasie van Joegoslavië door de nazies werd opgezet, zijn ontslag heeft ingediend. Volgens het Hongaarse nieuwsblad „Magyar Nemzed" zou Nedic zijn afgetreden als gevolg van zijn zwakke gezondheid. De Britse radio-omroep bracht het aftreden van Nedic in verband met een crisis in de Balkan, die werd naar voren gebracht door de onlangs gedane verklaring dat de Minister van Oorlog van de Croatische marionetten-regering, Maarschalk Eugene Kvaternik, zich heeft teruggetrokken met een langdurig ziekteverlof. Ook de Chef van de Croatische Staf is onlangs op eigen verzoek van zijn post ontheven (Bern, (AP) 8.10).

80 SERBEN DOODGESCHOTEN.

Joegoslavische kringen deelden mede, dat 80 Serben te Zemun nabij Beograd midden-September door de Duitsers zijn doodgeschoten, nadat een hangar voor nazie-vliegtuigen was opgeblazen (Londen, (AP) 8.10).

ARBEIDERS UIT DE BEZETTE LANDEN VOOR DUITSLAND.

Het onafhankelijke Belgische nieuwsagentschap onthulde, dat de Duitsers ten zeerste van de bezette landen afhangen voor arbeidskrachten om de Geallieerde productie te bestrijden en dat zij een order voor verplichte arbeid van Belgen hebben uitgegeven. Het agentschap zeide: „De Duitse militaire commandant voor België en Noord-Frankrijk heeft een order uitgegeven, welke pas in Brussel gepubliceerd is. Hierin wordt verklaard, dat de Belgen gedwongen kunnen worden om elk soort werk in België of in gebieden van het Reich te ondernemen, overeenkomstig hun bekwaamheden en hun physiek vermogen. Met betrekking tot werk in Duits gebied zal dit slechts verplicht zijn voor mannen tussen de 18 en 50 jaar en voor ongehuwde vrouwen tussen de 20 en 35 jaar."

Klaarblijkelijk zullen zij, die geen werk hebben, terstond worden opgeroepen *voor werk onder de Duitsers*. De arbeidsorder scheen een nauwkeurige gelijkenis te vertonen met de maatregelen, die onlangs te Vichy werden ingevoerd en die sommige kringen beschouwden als een poging om arbeidskrachten te verkrijgen voor de Duitse oorlogsinspanning (Londen, (AP) 8.10).

BELANGRIJKE WET DOOR HET HUIS GOEDGEKEURD.

Het Noordamerikaanse Huis van Afgevaardigden keurde de aanbestedingswet tot een bedrag van 6 milliard dollar goed en zond deze door naar de Senaat. De wet omvat bedragen voor het aanschaffen van 14.611 marinevliegtuigen en een verscheidenheid van andere dingen, die variëren van de ontwikkeling van Guayule-rubber tot het verspreiden van propaganda. Er was geen oppositie bij het stemmen (Washington, (AP) 8.10).

GEEN ONDERHANDELINGEN MET GANDHI.

Leopold S. Amery, de Staatssecretaris voor Brits Indië, zeide in het Lagerhuis, dat „er geen sprake kan zijn" van enige Britse onderhandeling met Gandhi's Congres-Partij, „zolang er enig gevaar bestaat voor onlusten, waarvoor zij zelf verantwoordelijk zijn, of totdat zij duidelijk hebben getoond, dat zij de gehele politiek hebben laten varen om door onwettige of revolutionnaire methoden het toezicht te erlangen over Brits Indië (Londen, (AP) 8.10).

BRITSE LAGERHUIS STEUNT REGERING MET BETREKKING TOT BRITS INDIË.

Een overweldigende steun werd gegeven aan de houding, welke de Britse Regering met betrekking tot Brits Indië heeft aangenomen, toen het Britse Lagerhuis met 360 stemmen vóór en 17 tegen een motie verwierp van James Maxton, een onafhankelijk Arbeidslid. Deze had geëist, dat het Huis de wet zou verwerpen om de Regeringen van Brits Indië en Birma aan te houden (Londen, (AP) 8.10).

VROEGERE VICE-PRESIDENT VAN ARGENTINIË OVERLEDEN.

De vroegere Vice-President van Argentinië, Julio Argentino Roca, is overleden in de leeftijd van 69 jaar. Roca werd Vice-President in 1932 onder het bewind van President Agustin P. Justo. Hij is bekend door de onderhandelingen, die hij met Groot Britannië gevoerd heeft over het Roca-Runciman verdrag in 1933. Hij stierf na een langdurige ziekte (Buenos Aires, (AP) 8.10).

Het nieuws van vandaag.

De Duitsers doen nieuwe pogingen om door de verdediging van Stalingrad heen te breken en de Wolga te bereiken. Hierbij wisten zij door te dringen in een straat, waar zij echter spoedig uit verdreven werden door een tegenaanval van het Rode leger. De Russische strijdkrachten onderhouden intussen haar offensieve operaties tegen de Duitse linkerflank en wisten ergens wederom in de Duitse linies door te dringen.

Russische berichten schilderen de stad af als een baken van rook en vuur nu het beleg reeds bijna 7 weken oud is. De Russen gebruiken thans een lichte bommenwerper — de U2 — welke van hout gemaakt is en slechts met een snelheid van 100 tot 150 kilometer per uur vliegt. Eerst lachten de Duitsers om deze vertoning, maar zoetjesaan beginnen zij ontzag voor het toestel te krijgen, omdat de Russen het vooral des nachts gebruiken om nauwkeurige bombardementen uit te voeren. Zo kunnen zij huizen treffen, waarin Duitsers zitten, terwijl omliggende gebouwen, die door de Russen bezet zijn, geen schade lijden. Ook maken de vliegtuigen weinig lawaai en kunnen zij van practisch elk soort terrein opstijgen (blz. 3).

De radio van Berlijn meldde gisteren, dat Stalingrad niet verder bestormd zal worden en dat de stad zal worden vernietigd door duikbommenwerpers en zware kanonnen. Ook maakte het Duitse communiqué van heden geen melding van de strijd bij Stalingrad. Moskou deelt echter mede, dat de Duitsers de strijd hebben gebracht in het gebied van Kalmik. Dit gebied strekt zich langs de Wolga uit tussen Stalingrad en de Caspische Zee (blz. 3).

In het Westen was de nacht kalm. Maar zo kalm de nacht zo druk de dag. De eerste berichten zijn pas binnen over het reusachtige lucht-offensief, dat Britse, Noordamerikaanse en andere Geallieerde vliegtuigen hedenmorgen op de Duitse gebieden hebben geopend. Bewoners van de Zuidoostelijke kust van Engeland vertelden hoe de lucht zwart zag van de vliegtuigen, die heen en weer over het Kanaal vlogen.

Waarschijnlijk doen de Noordamerikanen thans de luchtaanvallen op Frankrijk, waarvoor zij het Franse volk enkele dagen geleden waarschuwden (blz. 1).

Wendell Willkie bevindt zich aan het Chinese front en is reeds een paar malen tenauwernood ontkomen aan Japanse bommen en granaten. De Japs schijnen er lucht van te hebben, dat de Amerikaan aan het front is...... (blz. 1).

Engeland heeft thans gedreigd met represailles tegen de Duitse gevangenen, tenzij de boeien van de Britten worden losgemaakt. En nu begint Rome te schreeuwen, dat Italiaanse gevangenen zijn vermoord door Geallieerde troepen! (blz. 1).

Nieuw boek over het Caraïbische gebied.

De positie van de landskinderen.

Na het economische belang kwam het strategische.

De suikerteelt in de Westindische gebieden begon omstreeks het midden van de 17e eeuw groot te worden. En het is de suiker geweest, die de betekenis van de Westindische gewesten zulk een enorme vlucht heeft doen nemen, dat practisch alle Europese oorlogen van — laat ons zeggen — het midden van de 17e eeuw tot aan 1815 gingen omtrent het bezit van de kostbare eilanden in het Caraïbische gebied. Een eiland als St. Lucia is tussen 1760 en 1813, dus in het verloop van iets meer dan een halve eeuw, zeven maal van eigenaar veranderd!

De suikerteelt is in deze gebieden niet inheems. De Nieuwe Wereld heeft tabak aan de Oude gegeven. Het suikerriet is juist uit de Oude naar de Nieuwe Wereld gebracht. Het gewas bleek hier zo te gedijen, dat de suiker voor de Caraïbische eilanden het belangrijkste product voor de wereldmarkt werd, een plaats die later werd ingenomen door de katoen.

Zijn de Caraïbische gebieden van zo groot belang in economisch opzicht, nog groter wordt dit belang door hun ligging in — strategisch gesproken — wellicht de meest belangrijke zee ter wereld. Niet alleen onze Noordamerikaanse bondgenoten zien dat in, maar ook onze Britse geallieerden, die aan de Noordamerikanen reeds voor die de oorlog verklaarden, bases afstonden. En zoals de lezer zich herinnert, heeft ook onze Minister Fürstner verklaard, dat een „vrij aanzienlijk aantal Nederlandse oorlogsvaartuigen in de wateren van het Westelijk halfrond opereert" en dat „wij alles doen wat wij kunnen om te helpen onze verbindingen in de Caraïbische Zee te beschermen en te versterken" (Amigoe van 21 September jl.).

Lange tijd geleden heeft „Dagblad Amigoe di Curaçao" (27 Maart 1941) de aandacht gevestigd op een boek "The European Possessions in the Caribbean Area", dat door de American Geographical Society te New York was uitgegeven, en waarin afzonderlijke hoofdstukken gewijd waren aan de economische en strategische belangrijkheid van de verschillende Europese bezittingen in onze buurt. Ook Curaçao en Suriname kregen hun deel. Pas van de pers is thans gekomen een boekje **„The Negro in The Caribbean"** door **Dr. Eric Williams** van Trinidad, een studie, die in documentatie niet in de schaduw kan staan bij „European Possessions", maar waarin vele gedachten vervat zijn, die der moeite van het beschouwen overwaard zijn.

Dr. Williams is zelf kleurling, thans 32 jaar en gegradueerd te Oxford in Engeland. Enkele malen heeft hij reizen door de Caraïbische gebieden gemaakt.

In verschillende hoofdstukken beziet Dr. Williams achtereenvolgens de eilanden afzonderlijk, de slavernij, de economische toestanden, het loonvraagstuk, het landbouw- en boerenprobleem, de middenklas en het rassenvraagstuk, het onderwijs, de politiek en de toekomst van het Caraïbische gebied. Voorwaar een veelomvattende inhoud, die behandeld wordt op een totaal van ruim honderd bladzijden, hetgeen aan de verwerking van de inhoud niet ten goede komt.

Wat de slavernij betreft legt de schrijver de nadruk op het verschil van politiek tussen Angelsaksische en Latijns-Spaanse methoden. "The Anglo-Saxon was apprehensive that baptism, requiring instruction in the English tongue, would give the Negroes a common language and thereby foment sedition and revolts. The Latin, on the other hand, insisted on baptism and Christianity for his slave. ......Spanish laws, and the French to a lesser degree, were notoriously milder to the slave... (blz. 15).

Het is reeds vaker betoogd, dat de Portugese en Spaanse kolonisatie van gans andere opzet was als bijvoorbeeld de Nederlandse en andere, die er in de aanvang op uit waren wingewesten te veroveren.

Zelfs een overigens zo „slecht" bekend staand man als Paus Alexander VI heeft nog geen jaar na de ontdekking van Amerika er een speciale bulle aan gewijd om te betogen, dat Kolonisatoren allereerst als plicht hebben de nieuw ontdekte volken voor het Christendom te gaan winnen.

Gelukkig zijn, wat ons land betreft althans, tijden van minder nobele intenties voorbij, doch in vele opzichten bestaan er nog reminiscenties aan bij pogingen om aan de inheemse bevolking van onze Curaçaose eilanden niet die ereplaats toe te kennen — bijvoorbeeld in ambtelijke kringen — die haar in haar eigen gebied zou toekomen.

Ook wat het onderwijs betreft is het interessant te zien, hoe Dr. Williams opmerkt (blz. 77): „... the former Spanish colonies are, in the field of education, superior to the British and French islands".

In politiek opzicht schrijft Dr. Williams ten aanzien van de Franse eilanden (blz. 88): „Before the Vichy-regime French islands enjoyed a large measure of autonomy. They were dominated by the middle class and with the privilege of sending one senator and two deputies each to the parliament in Paris......."

Dr. Williams wijdt vooràl uitvoerig de aandacht aan Cuba en Haïti, en verder aan Puerto Rico, dat onder Noordamerikaans toezicht staat. Doel van Dr. Williams' studie is ongetwijfeld te doen uitkomen, hoe ook de gekleurde inheemse bevolking van de Caraïbische eilanden rechten heeft en hoe deze rechten het best erkend worden door een grote mate van zelfstandigheid te geven, of zo nodig autonomie. Wat dit betreft, menen wij, dat het goed is de aandacht nogmaals te vestigen op de gedachten van Hare Majesteit onze Koningin, die door de instelling van een Rijksconferentie en een Buitengewone Raad van Advies wat de Nederlandse overzeese gebieden aangaat, zeker blijk geeft de geest van de nieuwe tijd te kennen en te begrijpen.

Vooral in economisch opzicht is onderlinge samenwerking in het Caraïbische noodzakelijk. Strategisch vormen de Caraïbische eilanden een deel van de Nieuwe Wereld. Het is de harde les van deze oorlog, dat dit onmogelijk samen kan gaan met economisch toebehoren aan de Oude Wereld.

Dit moeilijke vraagstuk te bestuderen lijkt ons een quaestie van grote urgentie.

* * *

Dr. Eric Williams heeft blijkens nasporingen nimmer een bezoek aan onze Nederlandse West-Indiën gebracht en zich hieromtrent ook te weinig georiënteerd. Op blz. 17 noemt hij onze gewesten „koloniën". Elders, de olie-situatie besprekend, zegt hij: „They are conveniently located for the oil of Venezuela and Colombia, which is brought by pipe lines to the huge refineries on the islands". Practisch kan men zeggen, dat de 6 Nederlandse eilanden verwaarloosd worden bij alle besprekingen.

Curacao.

DE STATEN VAN CURAÇAO BIJEEN.

Nadat de Voorzitter der Staten, de Heer John H. Sprockel, de vergadering geopend had, werd allereerst melding gemaakt van de „Ingekomen Stukken".

Er was o.a. een brief van het Curaçaos Algemeen Gouvernements Werklieden Verbond, waarin werd medegedeeld, dat dit Verbond een verzoekschrift gericht had tot Zijne Excellentie den Gouverneur om positieverbetering bestaande onder meer uit vaste aanstellingen. Een afschrift van het verzoekschrift was er aan toegevoegd. Verzocht werd nu om dit verzoekschrift te ondersteunen.

Ook was er een verzoekschrift van het Bestuur van Sanoc om f 7000.— op de volgende Begroting beschikbaar te stellen voor voedselpakketten ten behoeve van Nederlandse officieren in Duitse gevangenschap. De vereniging had voor dit doel op verzoek van den Gouverneur eveneens f 7000.— van haar kapitaal afgezonderd. Zo de Staten nu ook f 7000.— hiervoor voteren, dan is een gezamenlijk bedrag van f 14.000 beschikbaar.

Tot slot was er nog een brief, waarbij Drs. Jan Hubertus van Boven werd gemachtigd om de beraadslagingen van het Statencollege namens het Bestuur bij te wonen.

Het eerst werd in behandeling genomen de „Ontwerp-landsverordening tot bekrachtiging van het besluit van de 23ste Januari 1942 houdende nadere wijziging en aanvulling van de Telegraaf- en Telefoonverordening 1909 zoals gewijzigd en aangevuld laatstelijk bij verordening van de 6e Augustus 1931."

Met een kleine wijziging, staande de vergadering aangebracht, werd dit ontwerp aangenomen.

Nu kwam aan de beurt de „Ontwerp-landsverordening houdende regelen, welke het voor opvarenden van in Curaçao liggende schepen en voor havenarbeiders mogelijk maken des Zondags hun Godsdienstplichten te vervullen."

De Heer **Frederik A. Vromans** kreeg hierbij het woord. Hij zeide, dat het ontwerp reeds in Mei 1941 werd ingediend. Soms had hij in een optimistische, beter nog misschien in een naïeve bui gehoopt, dat het Bestuur deze materie verder maar voorlopig had laten liggen. Tot zijn grote spijt is dit echter niet gebeurd. In de tegenwoordige tijd is dit ontwerp toch wel heel eigenaardig. In de gewisselde stukken zijn de bezwaren tegen dit ontwerp naar voren gebracht. Het Bestuur bestreed deze bezwaren, maar niet met steekhoudende argumenten. Zijn bezwaren wil de Heer F.A. Vromans dan ook handhaven. Dit ontwerp draagt gevaren in zich voor de oorlogsinspanning o.a. tijdverlies voor schepen enz. Het is in oorlogstijd al zo moeilijk de schepen regelmatig te laten uitvaren. Een ander bezwaar is, dat het door de oorlogstoestand moeilijker is geworden met het personeel om te gaan. Door de voortdurende spanning zijn de mannen zowel op wal als op het schip minder handelbaar. Bang is de spreker, dat er een al te eenvoudige reden gevonden kan worden om het schip te verlaten en het werk te laten wachten.

De Heer F. A. Vromans verklaart, dat hij het naar de Kerk gaan in geen geval wil verhinderen. Integendeel. Hij wil echter een straffer reglementering, waardoor in geen geval het werk te lijden kan hebben.

Nog wil de Heer F.A. Vromans wijzen op de verzwakte figuur van den kapitein, nu schepelingen zich kunnen wenden tot den havenmeester. Ook geeft dit tijdverlies, wijl de havenmeester zeker niet altijd te vinden zal zijn om een geschil op te lossen. Ook lijdt vooral de discipline aan boord hierdoor, nu de havenmeester tussen kapitein en schepeling moet oordelen.

Wat is eigenlijk het grote belang van deze verordening? Het is niet van belang voor de havenarbeiders, die toch naar de Kerk konden, wanneer zij wilden. Ook de schepelingen krijgen verlof om ter Kerke te gaan, indien het schip niet op vertrekken staat. En dit laatste zal toch ook niet nu gebeuren? De spreker ziet geen aanwijsbare noodzaak voor dit ontwerp. Dit ontwerp brengt alleen risico voor tijdverlies.

Curaçao wordt dikwijls het verwijt gemaakt, dat het niet voldoende warminded is. Deze verordening nu geeft voedsel aan dit verwijt ook ten opzichte van het Bestuur. Het is oorlog. Er is geen sprake van, dat wij van twee wallen kunnen eten. Alles wordt voor deze oorlog van ons gevraagd, van ons persoonlijk en van ons als volk. Wij moeten zelfs het liefste weten te offeren. Zeker zullen wij een gedeelte onzer behoeften, zij het stoffelijke, zij het geestelijke, moeten offeren. De oorlog laat zich nu eenmaal niet twee uren stilzetten. Wij mogen geen tijdverlies risqueren.

Bij het eindverslag is een wijziging voorgesteld luidende: „Deze 2 uren worden door het hoofd of den bestuurder der scheepvaartonderneming, den gezagvoerder, het hoofd of den bestuurder van de maatschappij in het vorig lid bedoeld, aangewezen. Zij dienen zodanig gekozen te worden, dat de schepelingen en de havenarbeiders voldoende gelegenheid hebben om de kerkdienst bij te wonen."

Zo het Bestuur deze wijziging wil overnemen, dan is een groot deel van de angst voor de verordening verdwenen. Blijft staan echter, dat om zuiver nationale overwegingen deze verordening niet met gejuich door mij ontvangen wordt.

De Bestuursgemachtigde **Drs. J. H. van Boven** zegt, dat het Bestuur de door de Staten voorgestelde wijziging in het Eindverslag overneemt.

Doctor Moizes F. da Costa Gomez verklaart, dat er heel veel te zeggen zou zijn op de woorden van den Heer Vromans, doch dat hij niet verder daarop zal ingaan. Het belang van dit ontwerp is zeer groot. De Heer Vromans spreekt over tijdverlies en aan de andere kant ziet hij de noodzaak van deze landsverordening niet in. Zo er geen noodzaak is voor deze verordening, dan is er ook geen reden om bang te zijn voor tijdverlies.

Dr. M. F. da Costa Gomez wil echter protesteren tegen de woorden van den Heer Vromans, waar hij zegt, dat Curaçao niet „war-minded" zijn zou. De oorlogsinspanning van Curaçao zou niet groot goeg zijn. Hier past een protest, om een valse indruk weg te nemen, die mogelijk door de pers verder verbreid zou worden. Curaçao is van het Koninkrijk het deel, dat naar verhouding het meest heeft bijgedragen voor de oorlogvoering. Geen der delen van het Koninkrijk heeft per hoofd zoveel gedaan als Curaçao en dit, terwijl Curaçao toch eigenlijk is vrijgesteld van alle defensie-uitgaven. Het Bestuur heeft nimmer tevergeefs een beroep gedaan op dit College. De bevolking heeft naar vermogen alles gedaan. Het zou een valse indruk zijn, die gewekt zou worden door de woorden van den Heer Vromans.

In het systeem van onze Staatsregeling is de schutterij niet bedoeld om het Gebiedsdeel tegen een buitenlandsen vijand te verdedigen. En toch is zulks zonder meer geaccepteerd.

Het is onze plicht de valse indruk weg te nemen, dat Curaçao niet „warminded" zou zijn.

Ook deze verordening heeft geen ongunstige invloed op de oorlogsinspanning. Volgens de verordening waren de tankers al van deze regeling vrijgesteld. Deze verordening dient slechts om de vervulling der Godsdienstplichten veilig te stellen.

De Heer **F. A. Vromans** neemt weder het woord en protesteert er tegen, dat hem woorden in de mond worden gelegd, die hij niet gebruikt heeft. De spreker heeft niet gezegd, dat Curaçao niet war-minded is. Alleen heeft hij gezegd, dat Curaçao verweten wordt, dat het niet „war-minded" is. De Heer P. A. Vromans is het er volmaakt mede eens, dat Curaçao zich op verschillend gebied vele offers getroost. Veel persoonlijke offers in de schutterij. Er is veel gegeven. Waarschijnlijk wordt deze verkeerde indruk gewekt, doordat degenen, die zulks beweren, komen uit het brandpunt van de oorlogvoering uit Londen. Derhalve zal er in dât opzicht niet veel aan te doen zijn om deze eerste indruk weg te nemen.

Ook heeft de Heer Vromans geen critiek willen geven op degenen voor wie Kerk gaan plicht is. Hij wil alleen de nationale belangen voorstaan. Die ziet hij als de voornaamste en al het andere moet daaraan ondergeschikt gemaakt worden. Wanneer de oorlog niet gewonnen wordt, wat zal er dan over blijven van de Godsdienstvrijheid?

De spreker hoopt, dat de verkeerde indruk, die hij gewekt heeft, verdwenen is. Vooral daar men toch weet, hoe hij staat tegenover Curaçao en de Curaçaose samenleving. De Heer F. A. Vromans verklaart tot slot nogmaals, dat hij de nationale belangen als het allereerste ziet en dat alles daaraan ondergeschikt moet zijn.

Nu komt de landsverordening in stemming en wordt aangenomen.

Over de Begroting.

Hierna krijgt **Meester Adolphe W. J. M. Desertine** het woord voor de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter. Naar aanleiding van de debatten over de vaststelling van de begroting in de Staten van Suriname is in het blad „Suriname" van 1 September jl. een artikel verschenen, waarin op het standpunt, dat Curaçao in dezen inneemt, werd gewezen.

Met waardering voor de gebleken belangstelling van de zijde van Suriname, meen ik, dat het Curaçaos standpunt niet juist is begrepen. Dit komt waarschijnlijk daardoor, dat wij deze zaak nog niet principieel hier hebben besproken, waartoe ook geen aanleiding was, omdat Bestuur en Staten onmiddellijk bij de aanvang van de oorlog getracht hebben — en niet zonder succes — elkander te vinden.

Slechts in enkele gevallen naar aanleiding van de toepassing van artikel 32 der Curaçaose Staatsregeling was het nodig ernstig op de stricte handhaving van de Curaçaose Staatsregeling aan te dringen.

Nu echter vanuit Suriname op de quaestie van de vaststelling van de begroting de aandacht is gevestigd, waarbij tevens het Curaçaos standpunt in de pers is besproken, kan het zijn nut hebben ons standpunt in een rustige atmosfeer uiteen te zetten, teneinde misverstand te voorkomen.

In Suriname is men onder de indruk gekomen, dat de Gouverneur van Curaçao zich op het standpunt gesteld heeft, dat hij, ofschoon hij krachtens artikel 31 het recht heeft tot vaststelling van de begroting, van dit recht afziet om het vertegenwoordigend lichaam medezeggenschap te verlenen.

Ik meen echter dat de Gouverneur van Curaçao zich nimmer op dit standpunt heeft geplaatst, daar hij mijns inziens aan artikel 31 geen bevoegdheid tot vaststelling van de begroting kan ontlenen. Stelt men zich de vraag of het Opperbestuur, door het wegvallen van het parlement thans de bevoegdheid verkrijgt om de begroting vast te stellen, dan moet het antwoord eveneens ontkennend luiden, willen wij ons constitutioneel bestel handhaven.

De behandeling en vaststelling van de begroting is en blijft een plaatselijke aangelegenheid. Het enig gevolg van het wegvallen van het parlement is, dat de plaatselijke organen, meer dan ooit moeten trachten tot overeenstemming te komen. Die samenwerking is in deze harde tijden een nationale eis, een staatkundige plicht, in het belang en van ons staatsdeel en van het Koninkrijk. In zoverre is er mijns inziens dus van een vraagstuk geen sprake. Het is een nationale plicht de middelen te vinden en te besteden in een geest van samenwerking en gemeenschappelijk overleg.

De Staten hebben dit onmiddellijk bij de aanvang van de oorlog begrepen, toen zij het Bestuur de verzekering gaven, dat Curaçao al de steun waartoe het in staat is, zal geven. Het beroep van het Bestuur op de Staten is dan ook nimmer tevergeefs geweest. Daarom zeg ik, dat het probleem tot heden voor Curaçao niet bestaan heeft. Voorzover er nog van verschillen sprake zal zijn, zal gezamenlijk overleg in een geest van vertrouwen, met het belang van Curaçao en van het Koninkrijk voor ogen, gepaard aan loyaliteit aan de Staatsregeling de gerede oplossing brengen.

Dr. F. M. da Costa Gomez zegt, dat de Heer Desertine in duidelijke woorden de ernstige en zware taak geschetst heeft, die op het College der Staten rust. Dankbaar is hij, dat tijdig in een rustige atmospheer deze quaestie behandeld wordt. Over deze belangrijke zaak wil ook hij zijn standpunt uiteen zetten.

De voorzitter stelt hierop voor deze quaestie dan te verschuiven tot een volgende vergadering en het Bestuur hiervan in kennis te stellen, opdat een Bestuursgemachtigde dan de vergadering kan bijwonen. Aldus wordt besloten en de vergadering gesloten.

IS OOK UW BRIEF ERBIJ?

Bitter, Paulus Hendrik; **Burke**, Emma Jeannette Nelly; **Claessen**, Jacques; **Hijmering**, G. J. G.; **Harens**, H. L.; **Hofman**, Jan Leendert Marie, en echtg.; **Irausquin-Sütthoff**, Mev. Henderika H. K.; **Loos**, Pieter Anne de; **Loos-Aletrino**, Irma; **Philipsen**, Jan; **Pieters**, Antonia; **Regt**, Dr. W. W. de; **Siebel**, A.

Af te halen formulieren op het Kantoor Rode Kruis, Pietermaai 22.

DE APOSTOLISCH VICARIUS NAAR BONAIRE.

Dinsdag, 13 October, zal Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Petrus Innocentius Verriet O.P. zich naar Bonaire begeven. Zijne Hoogwaardige Excellentie zal aldaar tot Vrijdag verblijven.

PASTOORS-VERPLAATSINGEN.

Met ingang van 21 October is Pastoor Silvester M. Hagemans O.P. benoemd tot Pastoor van de Parochie te Barber. De Pastoor van Barber, Pater Henricus Penninx O.P., is benoemd tot Pastoor van de H. Theresia Parochie te Wishi.

ZAQUITO GETRACTEERD.

De verpleegden van het melaatsengesticht te Zaquito mochten van Zijne Excellentie Theodorus J. Fürstner, den Minister van Marine, een tractatie ontvangen.

ER ZIJN AARDAPPELEN.

Het voedselvoorzieningsbureau meldt, dat een voorraad aardappelen is aangekomen en dat binnen enkele dagen aardappelen in voldoende hoeveelheid bij de winkeliers verkrijgbaar zullen zijn.

COCKTAIL PARTIJ RODE KRUIS.

Vanmorgen om 11.30 uur vond er een bijeenkomst met cocktailpartij van het Rode Kruis plaats ten huize van den Heer Elias Funes aan de Pietermaaiweg. Hierbij waren o.a. aanwezig de Consuls van Venezuela, Colombia en Santo Domingo alsmede verschillende vooraanstaande persoonlijkheden.

UITVERKOCHT.

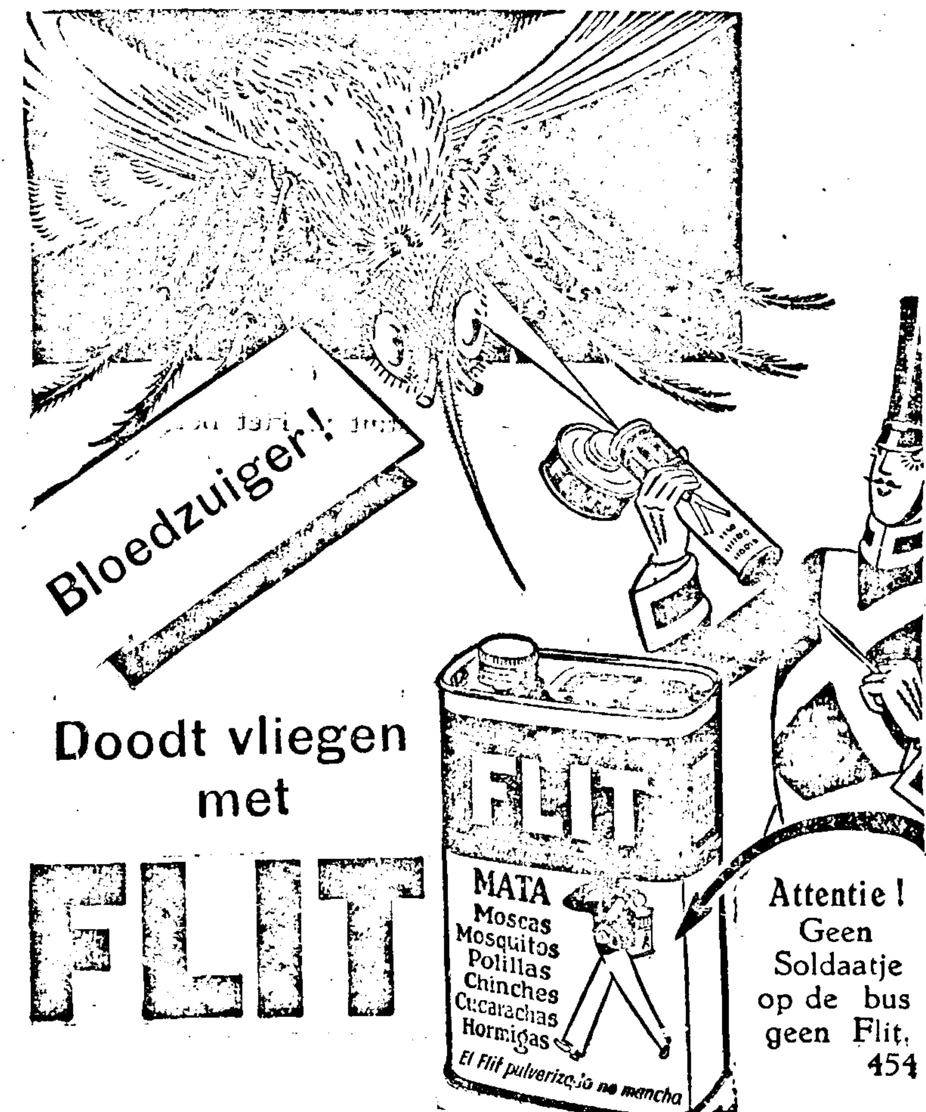
Naar wij vernemen zijn alle kaarten voor de nassi-goreng fuif al meteen uitverkocht. De V.O.C.-dames blijven geplaagd worden met talloze telefoontjes om meer kaarten, maar hoewel men nog een aantal extra-kaarten heeft bijgemaakt, is men thans aan het einde van de capaciteiten van de...... keuken en de plaatsruimte. Alles bij elkaar komen er een 260 mensen.

Men behoeft dus niet meer te bellen. Wie kaarten heeft is binnen, en wie ze niet heeft zal moeten wachten op een volgend keer.

KNICKERBOCKER WEEKLY.

Het nieuwe adres.

De kantoren van „Knickerbocker Weekly" zijn verplaatst. Het nieuwe adres is nu:
Knickerbocker Weekly
30 Rockefeller Plaza
New York, New York.



Het Hoofd van het Distributiebureau, bepaalt ingevolge het Besluit van den 1en October (P. B. 1942 No. 187) dat gedurende de week van 10 t/m 16 October 1942 per persoon ten hoogste de navolgende hoeveelheden van distributiegoederen mogen worden aangekocht.

De vastgestelde prijzen zijn daarnaast vermeld.

	HOEVEELHEID	PRIJS
maismeel	1½ cana	- fl. 0.22 per cana
rijst	1 K.G.	- fl. 0.15 per ½ K.G.

4299

Van de Fronten.

RUSSISCHE GUERILLA'S IN HET GEBIED VAN MAIKOP.

Guerilla-krijgers zijn actief in het gebied van Maikop, waar zich de enige Russische olievelden bevinden, die in Duitse handen gevallen zijn. „Rode Ster" zeide, dat partijgenoten de pijpleiding tussen Maikop en Novorossisk vernield hebben, alsmede de oliebronnen en andere installaties te Maikop (Moskou, (AP) 8.10).

STALINGRAD HOUDT STAND.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

Het legernieuwsblad „Rode Ster" zeide, dat de Duitsers bij Stalingrad thans in de fabriekswijken vechten met tanks, artillerie en infanterie en daar een wig trachten te drijven in de Russische linies. Ondertussen poogde de Duitse luchtmacht met massa-aanvallen de weg schoon te vegen voor de grondstrijdkrachten. De Russen wisten evenwel van geen wijken. Men vermeldt biezonderheden over een gevecht, waarbij 12 vijandelijke tanks betrokken waren en welke doorbraken in de Russische fabrieks-wijken. „Rode Ster" zeide, dat de nazies met automatische geweren van achter muren en gebouwen een krachtig vuur afgaven op de Russische stellingen. Het bericht verhaalde hoe een politieke commissaris tot binnen een afstand van minder dan één meter naar de vijandelijke tanks kroop en er één van in brand zette met 4 flessen benzine. Onvervaard wist deze commissaris met een automatisch geweer nog verschillende mensen te doden ook. Nog 10 tanks werden vernietigd.

„Izvestia" deelde mede, dat de Duitsers een belangrijke strijdmacht van tanks en infanterie in de strijd geworpen hebben, waaronder Pruisische eenheden, die van andere fronten werden overgebracht. Het is de eerste maal, dat deze afdelingen aan het front bij Stalingrad zijn waargenomen. Dinsdag jl. heeft de vijand tot tien maal toe een aanval ondernomen in de straten van de buitenwijken der stad. De nazies beschikten over verschillende divisies en poogden door te breken naar de arbeiderswijken. De Sovjets evenwel hebben al deze aanvallen weten te verijdelen. Men voegde hieraan toe, dat de nazies op sommige punten een tiental meters gronds wonnen, doch ten koste van enorme verliezen en slechts om wederom te worden teruggeworpen door de Russische tegenaanvallen.

Naar vermeld wordt, waren de Duitsers er na vier aanvallen in geslaagd een wig te drijven in de Sovjet-stellingen. De indringers werden evenwel teruggedrongen en hadden een verlies te betreuren van 200 doden.

De Duitse strijdmacht, die opereert bij de arbeiderswijken, is thans toegenomen tot een macht van meer dan drie divisies, welke nog worden steund door honderden vliegtuigen en ongeveer 100 tanks. Een Sovjet-tegenaanval in een afzonderlijke sector zou meer dan 1000 Duitse soldaten hebben gedood. Bij hun driedaagse aanvallen met behulp van 150 tanks hebben de Duitsers duizenden manschappen verloren, honderden voertuigen en gepantserde wagens en tientallen tanks, zonder het beoogde doel te hebben kunnen bereiken. De berichten zeiden dat de documenten, welke onlangs op de gevangenen werden veroverd, de belangrijkheid van het offensief op Stalingrad aantonen. „Pravda" verklaarde, dat de Duitsers thans niet meer praten over het einde des oorlogs, doch over de komende winter, waarvan zij vrezen, dat die voor Duitsland ernstige gevolgen zal medebrengen met zijn onvoldoende strijdkrachten om over de uitgebreide fronten te verdelen.

De Russische strijdkrachten onder bevel van Generaal **Alexei Rodintzev** hadden een groot aandeel in het verplaatsen van de strijd naar de Noordwestelijke buitenwijken.

„Rode Ster" onthulde, dat een nachtelijke Duitse aanval de indringers voerde in de arbeiderswijken waar zij de Russen bij verrassing namen. Generaal Rodintzev redde de situatie door een aanval op beide Duitse flanken te ondernemen. De nazies werden van alle zijden aangepakt tot zij ten laatste werden geplaatst in een moordend kruisvuur, en zij zich gedwongen zagen zich terug te trekken na een slag, die anderhalf uur had geduurd. De gevangenen vertelden, dat de Duitse bedoeling was binnen te dringen in de Noordelijke verdedigings-werken der Russen. Andere strijdkrachten zouden voortrukken ten Zuiden van Stalingrad en zodoende zou de weg geopend worden voor de hoofdstrijdkrachten, die het Rode leger dan door een nijptangbeweging zouden moeten nemen.

In de steppe-gebieden ten Noord-Westen behouden de Russen, naar zij berichtten, nog steeds het initiatief. „Pravda" verklaarde, dat de nazies zowel tanks als vliegtuigen gebruikten teneinde de Russische tegenaanvallen te stuiten. Het bericht gewaagde van een sergeant, genaamd Timosjenko, die twee vijandelijke tanks heeft vernield. Of deze sergeant soms een bloedverwant is van den Maarschalk Timosjenko, werd niet bekend gemaakt. De Russische tegenaanvallen werden gesteund door het vuur van de kleine eenheden op de Wolga.

„Izvestia" zeide, dat tijdens de tegenaanvallen in de buitenwijken van Stalingrad, twee kanonneerboten de Russische opmars steun boden. De vernietiging van 4 artillerie- en 4 mortierenbatterijen werd toegeschreven aan de actie van de flotille op de Wolga. Bewapende treilers en andere kleine schepen brengen steeds munitie, voedsel en medische artikelen naar het belegerde Stalingrad, terwijl zij tevens de gewonden naar veiliger oorden vervoeren (Moskou, (AP) 8.10).

STRIJD OM STALINGRAD GAAT PRIMA.

De Duitsers zeiden, dat zij na 45 dagen van een kostbaar en tot nu toe vruchteloos beleg de pogingen zouden kunnen opgeven om geheel Stalingrad door een bestorming te nemen. In plaats daarvan zouden zij zich tevreden kunnen stellen met de vernietiging van de Russische fabrieksstad aan de Wolga door duikbommenwerpers en belegeringskanonnen. Een DNB-bericht, dat een uitzending door Radio Berlijn aanhaalde, zeide: „De strijd om Stalingrad is veranderd.

Na het bereiken van het strategische doel — dat is na het hart van de stad te hebben veroverd en na tot de Wolga te zijn doorgedrongen — behoeft de rest van de stad niet bestormd te worden door de infanterie en sappeurs. Instede daarvan kan zij in puin worden gelegd door haar op systematische wijze te bestoken.

Er zal thans door eenheden van de zware artillerie en Stuka's de laatste hand aan worden gelegd. De Duitsers beweerden tevoren de Wolga en het hart van Stalingrad te hebben bereikt en alzo een moeilijke situatie voor de Russen te hebben geschapen. Van de andere kant hebben de Russen klaarblijkelijk hun houvast op de stad gedurende de laatste dagen versterkt door de Duitse flank in het Noorden te bedreigen.

Het beleg van Stalingrad is in sommige Geallieerde kringen reeds genoemd **als een belangrijke overwinning voor de Russen,** omdat een vertraging is veroorzaakt in Hitlers tijdtafel. Het zou kunnen zijn, dat de nazies thans voelen, dat het de prijs niet waard is, zelfs niettegenstaande de verklaring, die Hitler zelf op 30 September heeft afgelegd, nl. dat Stalingrad genomen zal worden.

Het DNB zeide: „Nu men kan beschouwen dat het laatste doel bereikt is, is het van geen belang wanneer het ogenblik komt, dat de laatste weerstand overkomen is. Het initiatief in de uiteindelijke phase van de strijd om Stalingrad is geheel in Duitse handen" (New York, (AP) 8.10).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ

„Gedurende de nacht van 8 October bestreden onze troepen den vijand in de gebieden van Stalingrad en Mozdok. Geen grote veranderingen vonden plaats op andere fronten. In het gebied van Stalingrad hadden de gevechten voortgang. De Sovjet-troepen sloegen 4 vijandelijke aanvallen af, vernielden 2 tanks en ruimden ongeveer een compagnie van de Duitse infanterie op.

In een andere sector braken 12 tanks en een vijandelijk bataljon infanterie in een straat door. Zij werden echter gedwongen zich terug te trekken naar hun oorspronkelijke posities door de Sovjet-troepen, die 9 tanks buiten gevecht sloegen en 2 compagnieën van de Duitsers opruimden. In sommige scetoren ten Noord-Westen van Stalingrad voerden onze troepen actieve operaties. Een detachement brak door in de vijandelijke loopgraven en doodde ongeveer 100 Duitsers in gevechten van man tegen man. 4 Machinegeweren, 3 mortieren en een anti-tankkanon werden veroverd.

In het gebied van Mozdok werden gedurende de laatste drie dagen vijandelijke aanvallen afgeslagen. Een Sovjet-afdeling ruimde een Duits bataljon op, stelde 9 tanks buiten gevecht en verpletterde 4 kanonnen, 13 mortieren en 6 vrachtauto's.

In een geslaagde aanval op een vijandelijk vliegveld werden 13 Duitse vliegtuigen vernield en 9 andere beschadigd. Aan het Noordwestelijk front sloegen Sovjet-troepen een aanval af van een Duits bataljon infanterie, terwijl zij meer dan 100 Duitsers doodden. Russische duikbommenwerpers deden met succes een aanval op vijandelijke troepenconcentraties, die zich tot de aanval voorbereidden. Zij vernielden 20 motor-voertuigen, 2 pantserwagens en sloegen twee afdelingen van de vijandelijke infanterie uiteen waarbij zij vele soldaten doodden. In een sector van het Westelijke front sloegen Sovjet-troepen een aanval af van tanks, die gesteund werden door de Duitse infanterie. Ongeveer 200 Duitsers werden gedood en een hoeveelheid oorlogsmateriaal werd buitgemaakt. Een guerilla-detachement in het gebied van Orel heeft in September 16 Duitse treinen doen ontsporen" (Moskou, (AP) 9.10).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het Algemeen Hoofdkwartier en de Royal Airforce in Caïro gaven gezamenlijk het volgende communiqué uit: „Behalve de patrouille-activiteiten was er gisteren niets te vermelden van onze landstrijdkrachten. In de nacht van 7 op 8 October vielen onze middelzware bommenwerpers objecten te Tobruk aan. Er was gisteren een toename in de luchtactiviteit boven het gevechtsgebied. Van bovengenoemde operaties verloren wij een vliegtuig" (Caïro, (AP) 9.10).

CHINESE ACTIVITEITEN OP HAINAN.

Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat de Chinese strijdkrachten, welke nog steeds opereren op het Japanse eiland Hainan nabij de kust van Zuid China, een vernietigende overval hebben gedaan op het spoorwegstation Sanyukang aan de Zuidelijke kust van het eiland. Een aantal Japanners werd gedood en Japanse barakken opgeblazen in het gebied van Kinhwa en Lantsji in de provincie Tsjekiang (Tsjungking, (AP) 8.10).

NEDERLAND.

PRINS BERNHARD IN NEW YORK.

Met een vliegtuig, welwillend door de Canadese regering afgestaan, is Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard uit Ottawa in New York aangekomen. Tijdens een gedeelte van de tocht bestuurde Prins Bernhard zelf het vliegtuig.

DUITS OP DE SCHOLEN.

Zondag a.s. wordt er te Paramaribo in een der grootste zalen van de stad een openbare vergadering belegd ter verkrijging van de afschaffing van verplicht Duits onderwijs op de scholen.

VOORTS, BROEDERS! BIDT VOOR ONS.

Svenska Morgenbladet deelt mede dat prof. dr. Hendrik Kraemer van de Leidse Universiteit een brief aan vrienden in Nederland heeft gestuurd, uit het concentratiekamp in Duitsland, waarin hij is opgesloten. Hij verwijst in die brief naar Philippensen 1:12-14 en naar 2 Thessalonicensen 3:1-2. Deze texten, waarvan hij overigens geen verdere melding maakt zijn duidelijk genoeg!

Zij luiden: **Philippensen 1:12-14:** „En ik wil, dat gij weet, broeders, dat hetgeen aan mij is geschied, meer tot bevordering van het Evangelie gekomen is, alzo dat mijn banden in Christus openbaar geworden zijn in het ganse Rechthuis, en aan alle anderen; en dat het merendeel de broederen in den Heer, door mijne banden vertrouwen gekregen hebben, overvloediger het woord onbevreesd durven spreken".

2 Thessalonicensen 3:1-2: Voorts, broeders bidt voor ons, opdat het woord des Heren zijn loop hebbe, en verheerlijkt worde, gelijk ook wij u; en opdat wij mogen verlost worden van de ongeschikte en boze mensen, want het geloof is niet aller".

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

Jan Greshoff in New York.

— De schrijver Jan Greshoff is uit Zuid-Afrika te New York aangekomen, waar hij is werkzaam gesteld bij het Nederlands Inlichtingen Bureau.

— Te Bloemendaal is op 58 jarige leeftijd overleden mevrouw L. G. van der Velden-Vijgh, bekend katholiek schrijfster onder het pseudo Ellen Russe.

— Vier en veertig Nederlandse vliegers, die geoefend zijn op de Nederlandse vliegbasis te Fort Leavenworth, zijn plechtig beëdigd als officier.

— Onlangs werd een boottocht gehouden, van Amsterdam naar Enkhuizen, voor 150 Nederlandse oorlogsinvalide soldaten. Overal werden zij begiftigd met in oranje-papier verpakte geschenken. Hetgeen de woede opwekte van de N.S.B.-pers.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De radio van Rome zond bedreigingen uit voor het nemen van repressailles tegen beweerde incidenten, waarbij groepen van Italiaanse gevangenen door Geallieerde troepen zouden zijn gedood.

— **New York:** Het Duitse Hoofdcommando refereerde voor de eerste maal niet naar de slag om Stalingrad sedert het beleg van de Wolgastad 46 dagen geleden begon.

— **Moskou:** Gemeld wordt, dat de Duitsers de invasie hebben gebracht in het gebied van Kalmik, dat zich ten Zuiden van Stalingrad langs de Wolga tot de Caspische Zee uitstrekt.

— **Moskou:** „Izvestia" deelde mede, dat de Russen ten Noord-Westen van Stalingrad de opmars in sommige sectoren voortzetten. Hierbij overkomen zij de Duitse weerstand en slaan zij de tegenaanvallen af. Het Rode leger heeft een belangrijke heuvel bezet en drie vijandelijke tegenaanvallen afgeslagen, welke werden geleid door 15, 11 en 8 tanks. In totaal werden 11 Duitse tanks vernield. De Russen behouden de hoogten tegen de vijandelijke machines, schutters met automatische geweren, alsmede tegen artillerie en mortierbatterijen.

— **Londen:** De grootste strijdmacht van Noordamerikaanse bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen in de Europese oorlog, samen met de Royal Airforce en vele escadrilles van Geallieerde gevechtsvliegtuigen viel heden objecten in Noord-Frankrijk aan. Vliegende Forten, geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen, waaronder vele Spitfires en Hurricanes die door Noordamerikaanse vliegers bestuurd werden, namen deel aan de aanval. Men gelooft, dat het de grootste daglicht-operatie van dit soort is, die in de oorlog werd uitgevoerd. De juiste mikpunten van de aanval werden niet ogenblikkelijk bekend gemaakt, doch zij schenen vooral in het gebied van Lille te liggen. De aanvallen kwamen slechts 48 uur nadat het Duitse Hoofdcommando van het Noordamerikaanse leger de Franse arbeiders door middel van de BBC waarschuwde om zich te verwijderen uit de buurt van oorlogsfabrieken, die de Duitsers helpen.

SPORT - RUBRIEK.

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

Zaterdag 10 Oct. 1942: vriendsch. wed.	Jong Holland 1 — S.U.B.T. 1
Zondag 11 Oct. 1942: A-Klasse	Independiente 1 — Volharding 1 (Jesurun)
Zondag 11 Oct. 1942: Res. A- Klasse	S.U.B.T. 2 — Atlanta 2 (Ercol)
Zondag 18 Oct. 1942: A-Klasse	Jong Holland 1 — Jong Curaçao 1 (Oehlers)
Zondag 18 Oct. 1942: Juniores	S.U.B.T. Jr. — Independiente Jr. (Taytelbaum)
Zondag 25 Oct. 1942: A-Klasse	S.U.B.T. 1 — Transvaal 1 (Viejou)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 18 Oct. 1942: A-Klasse	S.U.B.T. 1 — Scherpenheuvel 1 (Jesurun)
Zondag 25 Oct. 1942: Res.A-Klasse	Scherpenheuvel 2 — Jong Holland 2 (Taytelbaum)

ATTENTIE! Met ingang van October 1942 beginnen alle A-Klasse wedstrijden om 16.00 uur precies; de Res.A-Klasse om 14.15 uur precies.

De Heren scheidsrechters worden vriendelijk verzocht bij verhindering tijdig de competitieleider te waarschuwen.

Het BESTUUR.

Aruba.

IN MEMORIAM SORORIS EMILIAE O.P. †.

Eergisteren heeft God de „Mère" tot zich geroepen en kinderlijk verheugd is zij gegaan tot Christus, die gezegd heeft: „Laat de Kleinen tot Mij komen".

Want dit was ontegenzeggelijk het treffende in haar karakter, dat zij aan een grote geleerdheid en waardigheid het gemoed paarde van een kind. Kinderlijk en naief was ze in haar verwondering en haar vragen, in haar vreugde en haar verdriet.

Ze heeft een droeve jeugd gehad. Toen zij nog heel jong was, stierven haar vader en moeder. Haar hele leven voelde ze diep het gemis aan een moeder en moederliefde. Nog in haar oude dag kon het haar diep aangrijpen, wanneer ze een moeder zag, die haar kind liefkoosde. Waarschijnlijk daarom hield ze zoveel van haar hemelse Moeder Maria. „Mijn morgenwerk is" — zei ze altijd op haar deftige manier, „de Maria-grot verzorgen, een rozenhoedje bidden, en de communiteit aan Maria aanbevelen".

Maandag nog stond ze in de hete zon bloemetjes te begieten voor de Lourdes-grot. „Mèreke, mèreke, komt een andere zuster bij haar, „u moogt dat niet meer doen; dat is teveel voor uw krachten". En gezeggelijk als ze was, antwoordde ze: „Neen, ik zal het ook niet meer doen; maar het gaat me toch aan mijn hart".

Ze was een zeer geleerde zuster. Ze bezat hoofdacte, acte Frans, Engels, en Spaans. Als jong meisje voelde ze kloosterroeping en ze trok naar Roozendaal, om zich aan te bieden bij de Zusters Franciscanessen. Ondervraagd, wat ze zoal kende, antwoordde ze ronduit: „Ik ken niets zuster". Ze werd te licht bevonden en afgewezen. Ze ging naar Voorschoten, de Dominicanessen. Die namen haar aan, stuurden haar naar Reuver om te studeren. Maar zij voelde zich niet thuis tussen al die jongere meisjes op de schoolbanken — er werd overgeplaatst naar Tiel. Hier moest ze — haar haar eigen leuke woorden — de kost verdienen met handwerken. Maar begaafd als ze was van nature, werd ze al gauw onmisbaar voor de parochiekrant van pastoor Piels. Zij verzorgde de feuilleton. En onderwijl studeerde ze op eigen gelegenheid voor onderwijzeres. Ze haalde later de hoofdacte en acte Frans. En werd hoofd der school in Schiedam. In 1912 was er vergadering der Zusters in Voorschoten en Moeder Priorin, deelde bezorgd mede dat er zusters nodig waren op Aruba en ze waarlijk niet wist, wie te sturen. En ineens staat zuster Emilia recht: „Stuur mij maar, moeder Priorin, laat mij maar gaan". Op 11 October 1912 vertrok ze uit Nederland 37 jaar oud. Ze werd meteen hoofd van de Maria-school, een post die ze bekleedde tot 1930. Ze hield veel van haar „jongelui" zoals ze altijd zei; stond altijd klaar en had alles voor haar meisjes over. Les geven was haar lust en leven. Nu in het laatste jaar, niet meer in staat om een hele klas onder zich te hebben, gaf ze toch nog lessen aan afzonderlijke kinderen, die bijgewerkt moesten worden. Haar hoofd bevatte een schier onuitputtelijke schat van wetenswaardigheden. Ze was een echte vraagboek voor haar mede-zusters, altijd bereid om te helpen. Ze heeft werkelijk gewoekerd met de talenten die God haar gegeven had. Menig huiselijk feestje werd opgevrolijkt door haar liedjes en rijmpjes. Ze was eenvoudig onvermoeibaar, ofschoon ze een zwak lichaam had. In het begin van haar verblijf op Aruba viel ze herhaaldelijk flauw; de hitte drukte haar geweldig.

Maar nooit kwam er een klacht over haar lippen. Er is geen zuster, die de „Mère" ooit heeft horen klagen. Een half jaar geleden struikelde ze over een stoepje op de speelplaats, en brak haar bovenarm. Zonder iets te zeggen trok ze zich terug op haar cel en toen later Moeder Vicaria, die een en ander gehoord had, kwam informeren, antwoordde ze: „Moeder Vicaria, U moet me niet kwalijk nemen, maar ik geloof dat ik iets gebroken heb".

Gedurende haar 30 jarig verblijf op Aruba is ze 2 keer naar Nederland terug geweest. Een keer om redenen van ziekte. Maar ze wilde met geen geweld in Nederland blijven; ze zou terug naar Aruba. De tweede keer vlak voor de oorlog. En ofschoon ze toen alle redenen had om in Nederland een otium cum dignitate te genieten, is ze weer teruggekomen. Met 3 medezusters ging ze aan boord van de Simon Bolivar, die op een mijn liep. Zij loste in Londen de moeilijkheden op, toen men de terugkeer van één zuster naar Nederland wilde beletten. En zij vertrok enige maanden nadien te tweeden male om toch maar te kunnen leven en werken op Aruba, dat haar lief geworden was.

Dinsdagmiddag werd de „Mère" naar het Hospitaal vervoerd. En bij het afscheid van Moeder Vicaria, zei ze: „Morgen ben ik thuis". En reeds voor de morgen aanbrak, was ze opgenomen in het Vaderhuis.

De Playa zal Zuster Emilia niet gauw vergeten. En al de vele „jongelui" die van haar lessen mochten genieten, zullen haar leven lang een schone indruk meedragen aan de waardige, goede en kinderlijke „Mère".

Moge zij rusten in vrede.

P. fr. Aloysius Frunt O.P.

ALGEMENE VERGADERING NEDERLANDS VERBOND.

Begin dezer week werd in de raadszaal te Oranjestad, Aruba, de algemene ledenvergadering gehouden van het Algemeen Nederlands Verbond. De 3 bestuursleden John Eman, N. F. Ronday en Th. Hese traden af, doch stelden zich tevens weder beschikbaar voor een nieuwe periode.

Voorzitter Dr. Willem Harmsen hield vooraf een toespraak, waarin hij wees op de vrijheid, die er bestaat in Vrij Nederland en die dan ook waard is naar behoren gebruikt te worden. Er moet vooral voor gewaakt worden, dat scherpte en onnodige hardheid de eenheid niet schade. Nadruk legde Dr. Harmsen nog op eenheid van Nederland en Aruba, die onverbrekelijk met elkaar verbonden zijn.

Na deze toespraak wordt het financieel verslag en de notulen van de vorige vergadering goedgekeurd. Bij de verkiezing worden de aftredende leden herkozen.

De Heer Beyderwellen begon toen te spreken over de juistheid van propaganda. Bij de behandeling hierover bleek er volkomen eenstemmigheid in de vergadering te bestaan. Tot slot werd besloten een propagandacommissie aan te stellen, die echter nog niet geheel kon worden samengesteld.

Deze commissie zal al het mogelijke doen om het Algemeen Nederlands Verbond op Aruba tot bloei te brengen.

Ook kwam nog ter sprake de toelating van ongewenste leden tot het Verbond. Deze moeilijkheid werd echter opgelost, doordat de Statuten de toelating leggen in handen van het Bestuur.

Na nog enige minder belangrijke quaesties werd deze vruchtbare vergadering gesloten.

POLITIE BERICHTEN VAN 21 TOT EN MET 27 SEPTEMBER 1942.

Te Oranjestad.

Er komen de laatste tijd weder verschillende klachten binnen bij de politie betreffende overlast en doodbijten van klein vee door loslopende honden. De politie heeft inmiddels een aanvang gemaakt met het afmaken van dergelijke beesten. Een ieder die prijs stelt op het behoud van zijn hond, zorge dat hij niet zonder toezicht rondloopt op eens anders gronden en geen overlast aan anderen veroorzaakt.

Op 24 September had een auto ongeval plaats op de weg naar Santa Cruz, waarbij een auto over de kop sloeg. Het ongeval liep goed af en had geen ernstige gevolgen. De oorzaak wordt door de politie onderzocht.

In de nacht van 24 op 25 September werd door een surveillerenden Politie-Militair een persoon K. aangehouden in het bezit van diverse flessen drank. Bij onderzoek bleek dat hij op brandwacht zijnde in een zaak waar hij in betrekking is, even een slippertje maakte om de wijnkelder bij hem thuis aan te vullen ten nadele van zijn patroon. Hij moest daarna den agent vergezellen naar het bureau waarna proces-verbaal tegen hem werd opgemaakt.

25 September moest de brandweer uitrukken voor een in brand staande auto. Alhoewel de brandweer onmiddellijk ter plaatse was, had men de brand reeds met enige emmers water geblust. De eigenaar van de auto had gereden zonder water in de radiateur. Daar kon de motor niet tegen.

27 September werd door de politie den bestuurder van een watertruck ingesloten wegens het in kennelijke staat van dronkenschap dat motorrijtuig besturen.

Ten nadele van den 32 jarigen aannemer P.J. de R., zijn van een bouwwerk aan de Nieuwe weg naar St. Nicolaas enige planken, enige zakken cement, een kist tegels en een hoeveelheid droge verf ontvreemd.

Door den 43 jarigen opzichter is aangifte gedaan van diefstal van een autowiel met binnen- en buitenband, welke afgenomen zijn van een auto die op de openbare weg geparkeerd stond.

Te Sint Nicolaas.

Op 24 September werd te St. Nicolaas door een caféhouder assistentie gevraagd voor een dronken zeeman die in zijn zaak de drinkglazen vernielde. Onder verzet werd de man overgebracht naar de Politiewacht en ter ontnuchtering ingesloten; hij is daarop naar zijn schip overgebracht.

Op 27 September werd te St. Nicolaas een beschonken zeeman, die zich ophield op een particulier erf, vandaar verwijderd en naar zijn schip overgebracht.

Op 27 September reed nabij Savoneta een pick-up, bestuurd door J.H.A. door een reclamebord, als gevolg van het feit dat hij een voor hem uitrijdend motorrijtuig wilde voorbij rijden, terwijl uit de tegenovergestelde richting een ander motorrijtuig naderde. Hierbij deden zich geen persoonlijke ongelukken voor.

Terzake overtredingen van de „verduisteringsbepalingen" werden in dit tijdvak 2 bewoners van percelen en 2 autobestuurders gewaarschuwd, terwijl tegen een autobestuurder procesverbaal werd opgemaakt.

Nog steeds blijkt dat vele houders van honden niet voldoen aan hunne verplichting tot betalen van de hondenbelasting. In dit tijdvak werden 36 personen te St. Nicolaas voor dit feit gewaarschuwd en alsnog in de gelegenheid gesteld aan hun verplichting te voldoen.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Vr., 9 Oct.:

Telegram Afdeling: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.

Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 56.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Dok-afdeling: Hr. J. v.d. Veen, tel. 431.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdiensten Zondag 11 October: 9.30 uur (Jeugddienst) en 17.00 uur (Catechismuspredicatie). Voorganger: Ds. C. Th. Steenstra.

Sportclub „Asiento": Voetballen: As. Zondag 11 October oefenwedstrijd: Groot Kwartier-Asiento Veteranen — Groot Kwartier combinatie. Terrein Groot Kwartier. Aanvang 15.50 uur precies. Scheidsrechter De Winter.

Kerkberichten.

Week van 11 October t/m 17 October.
In de ritus der Dominicanen:
Achttiende Zondag na het Octaaf van de H. Drievuldigheid.
Do.: H. Theresia van Avila.

De Gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

KATHEDRALE ST. ANNA-KERK, Otrabanda.
Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:
6.— H. Mis.
7.30.— Kindermis.
9.— Hoogmis (N.)
17.30 Lof.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere avond om 17.30 uur Octobermaandoefeningen voor de vrede.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: 's morgens na H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170, spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
17.— Lof.

Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Iedere avond om 17.30 uur oefeningen van de Octobermaand.
Di.: 7.— Congregatie voor de meisjes
Vr. 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: na Rozenhoedje. Zaterdag na 16 uur.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413.

Zondag:
5.30 H. Mis.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
17.30 Lof met Octobermaandoefeningen.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere avond om 17.30 uur Oefeningen van de H. Rozenkrans.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes. 17 — 18 Aanbidding voor de leden van de Eucharistische Bond (P) en oefeningen van de Octobermaand.
Vr. 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: na Rozenhoedje, Zaterdag de gehele dag.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P. geen telef. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:
5.30 H. Mis (P.)
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis (N. en Eng.).
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 en 7— H. Mis.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de vrede.
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwe.
Pastoor A. C. de Valk O.P., geen telef., spreekuur: 7 — 9 uur

Zondag:
5.30 H. Mis
8.30 Hoogmis
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis.
Wo.: 6.30 H. Mis, waarna Meisjescongregatie.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis voor de vrede.
Biechten: elke dag na H. Mis. Za. van 16 tot 18 uur.
Bovendien iedere dag na de H. Mis d.i. om 7 uur.

H. THERESIA-KERK, Wishi.
Waarnemend Pastoor C. Lamers O.P. geen telefoon, spreekuur: 7 — 8.15 beh. Zondag.

Zondag:
6.— H. Mis (P); 8.30 Hoogmis
17.— Lof.
Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.)
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.
Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17.15 — 18.15 Aanbidding voor de vrede (N).

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.
Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15—8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag.
6.— H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
17.30 Lof.
Iedere avond om 17.30 uur Rozenhoedje voor de vrede.

LUCHTBESCHERMING.

Vliegtuigen in de lucht,
Gauw van de straat gevlucht.

BRION

Het Leven van onzen Curaçaosen Held.

door

P. A. EUWENS O.P.

XII.

De Curaçaose Piar toont zich Venezuela's meest geniale veldheer.

In de nacht liet La Torre grote vuren aanleggen tussen beide legerkampen om Piar nog meer te misleiden. Doch toen de dag aanbrak en hij de Spaanse legerplaats geheel verlaten vond, zag Piar zijn vermoeden bewaarheid en maakte terstond rechtsomkeer. In galop ging het naar de rivier, trok deze wadend en zwemmend met zijn ruiters over en vond aan de overkant in plaats van 500 tot zelfs 700 verse paarden gereed staan. Aan deze prachtige manoeuvre was het te danken, dat Piar reeds rustig den vijand stond op te wachten, toen deze zich op 11 April 1817 's middags om 14 uur tussen de dorpen San Feliz en San Miguel vertoonde. La Torre had 1600 man voetvolk en 200 ruiters, Piar daarentegen 500 fuseliers, 1300 Indianen, waarvan 500 met pijl en boog, en 800 met lansen gewapend, en 400 ruiters onder zijn bevelen.

La Torre liet zijn troepen in drie dicht aaneengesloten colonnes voortrukken, waarvan de flanken door afdelingen der ruiterij gedekt waren. Piar had zijn troepen in een allergunstigste positie opgesteld. Zijn fuseliers en boogschutters liet hij aan de voet van een heuvel postvatten in een zo ver mogelijk uitgestrekte linie met in het tweede gelid daarachter de lansiers, terwijl de linkervleugel gedekt werd door een diep ravijn en de rechter door de heuvel. De ruiterij stond, geheel voor den vijand verborgen, aan de achterkant van de heuvel opgesteld gereed om den vijand onverhoeds in de flank op het lijf te vallen. Bovendien moest het Spaanse leger om aan te vallen eerst de glooïng van de heuvel opklimmen en was daarbij geheel aan het vuur van den tegenstander blootgesteld.

Nog vóór deze patriotten goed en wel hun aangewezen positie hadden ingenomen, was de vijand reeds tot op een pistoolschot afstands genaderd, waarop de republikeinen onmiddellijk eerst vuur gaven en daarna met gevelde bajonet op den vijand instormden. Het vuur en de pijlen van het eerste gelid hadden een ontzettende uitwerking op de gesloten gelederen der Spanjaarden. Terstond bogen zich de zijflanken tot een halve cirkel om, zodat de royalisten zich zagen ingesloten en van alle zijden de vijanden op zich zagen losstormen. Toen kwam de ruiterij achter de heuvel uit haar schuilhoek te voorschijn en viel als een wervelwind op de linkervleugel der Spanjaarden.

Er werd geen schot meer gelost, het was een strijd van man tegen man. Een gruwelijke slachting volgde. 500 Spanjaarden werden gedood, 200 gewond, 300, waaronder 75 officieren en generaals, krijgsgevangenen gemaakt, waarvan niemand tenzij alleen den Venezolanen, die in het Spaanse leger dienden, het leven gespaard werd.

Alleen La Torre met 17 ruiters ontkwam door de duisternis en de vlugheid hunner paarden naar de rivier op de vaartuigen. Piar verloor twee zijner beste officieren en overigens maar weinig manschappen.

Deze geweldige zegepraal verschafte aan Piar een overvloed van krijgsvoorraad, kleding en geld en bracht zijn leger in een welstand, zoals het tevoren nooit gekend had. Nog in de jubel dezer overwinning kwam Bolivar de 2e Mei 1817 met zijn officieren en leger voor Angostura om zich van de staat van zaken te vergewissen.

Toen hij de biezonderheden van de veldslag bij San Feliz vernomen had, riep hij uit: „De overwinning, die Generaal Piar bij San Feliz behaald heeft, is het schitterendst succes, dat onze wapenen in Venezuela tot nu toe bevochten hebben".

Piar bereikte door deze overwinning het glanspunt van zijn roem en bevestigde opnieuw de faam een der meest geniale veldheren te zijn van het Venezolaanse leger.

De verhouding Bolivar — Piar.

In aanmerking genomen de vroegere ontstemming van Bolivar en zijn afkerige gezindheid tegenover Piar, kunnen wij alleen aan deze roemrijke prestatie van hem de zwenking in de verhouding van Bolivar tot Piar toeschrijven. Bij deze gelegenheid had Bolivar een langdurige samenkomst met hem, die tot de grootst mogelijke overeenstemming leidde. Piar erkende Bolivar als den enigen en oppersten Chef van het leger. Van zijn kant besefte en erkende Bolivar nu de enorme betekenis van de overmeestering van Guayana. Geen betere basis voor de verdere krijgsoperaties was er te bedenken. Dat reusachtig gebied, geheel doorsneden door de Orinoco met zijn talrijke zijrivieren, konden de patriotten nu overal bereiken en zó tot in het hart van Venezuela en verderop naar het Westen ook tot in Colombia doordringen. Langs deze rivier hadden zij bovendien de prachtigst denkbare verbinding met de Oceaan en zó met alle landen, van waar zij steeds wapenen en nieuwe hulptroepen konden aanvoeren.

Ondanks de zegepraal bij San Feliz en het bezit der Indianendorpen van Caroni lag daarmee de stad Angostura nog niet geheel vrij. Wel was de bevelhebber La Torre niet meer bij machte een uitval te wagen, maar de forten aan de landzijde en de geduchte vloot op de Orinoco vormden nog voldoende bescherming tegen elke aanval. Daarom zag Bolivar voorlopig van een bestorming af, maar besloot haar intussen door uithongering uit te putten. Zijn infanterie bracht hij naar de missiedorpen over om ze daar verder met Indianen aan te vullen en onder strenge discipline te brengen. De cavalerie onder Generaal Cedeño liet hij in de omtrek der stad gepost(eerd) om de toevoer van hulp over land onmogelijk te maken.

Wordt vervolgd.